

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. **1400-1800** w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne” i „usługi konsumpcyjne”.

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about **1400-1800** in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" and "consumer services" are distinguished.

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABLE 1 (207). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,0	102,6	99,8	99,1	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	102,4	103,1	98,9	98,3	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,2	105,4	103,5	101,3	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	91,1	92,4	95,5	96,0	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,1	103,4	100,7	100,4	Dwelling
Zdrowie	102,7	102,9	100,3	101,7	Health
Transport	105,5	106,4	97,3	91,5	Transport
Rekreacja i kultura	100,4	99,2	101,0	100,5	Recreation and culture
Edukacja	103,7	102,6	97,0	101,3	Education

TABLE 2 (208). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,71	4,05	3,80	3,60	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytny — za 0,5 kg ...	1,26	1,79	2,03	2,05	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makarony jajeczny — za 400 g	4,39	3,56	3,94	3,87	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,28	1,88	2,30	2,25	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	17,36	24,30	30,87	29,96	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	12,67	13,13	14,62	13,71	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,45	6,23	7,33	7,10	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	19,78	22,45	25,39	24,65	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa wędzona — za 1 kg	12,08	13,83	17,63	17,45	Smoked sausage — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,49	16,24	19,80	21,88	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	11,65	13,61	14,41	14,44	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,21	8,75	12,37	12,32	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5 %, sterylizowane — za 1 l	2,47	2,52	2,98	2,86	Cows' milk, fat content 3–3,5 %, sterilized — per l
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	9,56	11,95	12,88	12,55	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	17,06 ^a	18,41 ^a	23,31	20,51	Ripening cheese — per kg
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 g ^b	1,34	1,71	1,78	1,73	Sour cream, fat content 18% — per 200 g ^b
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,46	0,49	0,48	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	3,20	4,11	4,48	4,23	Fresh butter, fat content about 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,70	5,59	6,10	5,48	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,82	5,73	4,93	4,99	Oranges — per kg
Jabłka ^c — za 1 kg	1,96	2,50	2,62	2,61	Apples ^c — per kg

^a Ser dojrzewający „Gouda”. ^b W latach 2005, 2010 i 2014: za 200 ml. ^c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a Ripening “Gouda” cheese. ^b In 2005, 2010 and 2014: per 200 ml. ^c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (208). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Buraki ^a — za 1 kg	1,09	1,59	1,69	1,74	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,43	1,85	1,74	2,37	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,73	1,21	1,17	1,07	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,97	2,61	2,39	2,15	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,20	5,44	6,48	6,67	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,17	3,40	3,88	3,95	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	19,75	19,60	21,80	25,08 ^b	Pure vodka 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt.	5,29 ^c	9,32 ^c	12,43	12,89	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	390,38	517,51	452,73	578,42 ^b	Men's suit, fabric of wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	158,69	181,21	198,91	199,36	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	141,02	173,47	186,28	189,90	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	23,51	33,44	39,02	38,15	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,93	2,71	3,33	3,39	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d — za 1 kWh	0,40	0,57	0,63	0,64	Electricity for households (all-day tariff) ^d — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^{de} — za 1 kWh	1,52	2,67	3,05	0,26	Natural net-gas, high-methanated for households ^{de} — per kWh
Węgiel kamienny — za 1 t	477,69	717,23	810,67	789,68	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	14,62	17,94	20,49	21,04	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	3,39	3,71	3,53	3,50	Heating of dwellings — per 1 m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 340 l ^f	1483	1244	1022	1058	Fridge-freezer, capacity about 340 l ^f
Pralka automatyczna typu domowego, na 5-7 kg suchej bielizny ^g .	1253	1146	1260	1257	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5-7 kg ^g
Odkurzacz typu domowego	315,78	365,29	309,73	308,65	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	137,23	184,40	181,54	190,15	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 280 g ^h	4,36	4,44	4,98	5,45	Washing powder — per 280 g ^h
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1l	4,01 ⁱ	4,59	5,31	4,69	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,79	2,28	2,59	2,59	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	11,03	12,94	14,72	14,67	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,98	16,31	20,17	20,38	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,61	57,23	67,69	68,91	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46 % N — za 25 kg	22,89	29,37	37,55	37,79	Urea, nutritive content 46 % N — per 25 kg
Badanie kliniczne krowy	18,21	22,41	23,33	24,13	Cow's clinical examination

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^c Papierosy „Mars”. ^d Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi. ^e W latach 2005, 2010 i 2014 — za 1 m³. ^f W 2005 — pojemność ok. 320 l; w latach 2010-2014 — pojemność ok. 300 l. ^g W latach 2005, 2010 — na 5 kg suchej bielizny. ^h W 2005 — za 600 g; w latach 2010-2014 — za 400 g. ⁱ Benzyna silnikowa „Euro-Super”.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous Yearbook. ^c Cigarettes “Mars”. ^d Including standing and variable charges. ^e In 2005, 2010 and 2014 — per 1 m³. ^f In 2005 — capacity about 320 l; in 2010 and 2014 — capacity about 300 l. ^g In 2005, 2010 — dry-lined capacity not exceeding 5 kg. ^h In 2005 — per 600 g; in 2010 and 2014 — per 400 g. ⁱ Motor petrol “Euro-Super”.

TABLE 3 (209). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds — per dt:
pszenicy	37,90	60,36	71,34	69,16	wheat
żyta	29,91	41,45	54,40	52,81	rye
jęczmienia	35,65	48,09	64,23	60,08	barley
owsa i mieszanek zbożowych	30,48	34,49	51,89	50,84	oats and cereal mixed
pszennyżyta	31,00	46,17	60,38	58,32	triticale
Ziemniaki — za 1 dt	21,77	32,68	37,73	35,30	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych) ...	51,68	63,78	63,66	55,48	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe — za 1 dt	18,76	11,36	13,39	12,07	Sugar beets — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	77,91	129,80	134,87	149,10	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	179,11	431,69	604,96	705,06	Raw tobacco — per dt
Chmiel surowy — za 1 dt	850,92	1193	1496	1650	Raw hop — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	4,21	4,64	5,99	6,19	cattle (excluding calves)
cielęta	7,42	6,48	7,76	8,12	calves
trzoda chlewna	3,81	3,98	5,03	4,38	pigs
Mleko krowie — za 1 l	0,95	1,05	1,33	1,07	Cows' milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,17	0,20	0,21	Consumer hen eggs — per piece

TABLE 4 (210). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					Cereal grain — per dt
pszenicy	41,40	58,25	78,35	73,35	wheat
żyta	31,61	54,02	57,24	52,36	rye
jęczmienia	39,69	52,67	74,61	68,20	barley
owsa	32,56	45,54	58,35	62,30	oats
pszennyżyta	36,58	51,47	68,44	61,70	triticale
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) — za 1 dt	56,59	98,56	104,21	88,21	Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					Livestock — per head:
krowa dojna	3356	.	dairy cow
jałówka 1-rocza	one-year heifer
prosię na chów	130,37	132,85	154,91	136,73	piglet
Jaja kurze — za 1 szt.	0,35	0,46	0,61	0,60	Hen eggs — per piece